

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж гп 526/2015
23.10.2015. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судије: Бранка Станића, као председника већа, судије Гордане Ајншпилер-Поповић и судије Браниславе Апостоловић, као чланова већа, у поступку заштите права на суђење у разумном року, предлагача М.Б. из Б., чији је пуномоћник П.У., адвокат из Б., решавајући о жалби предлагача изјављеној против решења Привредног апелационог суда Р4 Ст 1085/14 од 09.07.2015. године, донео је у седници већа одржаној дана 23.10.2015. године, следеће

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба предлагача М.Б. из Б., па се решење Привредног апелационог суда Р4 Ст 1085/14 од 09.07.2015.године у ставу 4. изреке **ПОТВРЂУЈЕ**.

Трошкови другостепеног поступка предлагачу се не досуђују.

Образложење

Решењем Привредног апелационог суда Р4 Ст 1085/14 од 09.07.2015. године у ставу 1. изреке, усвојен је захтев и утврђено да је у поступку који се води пред Привредним судом у Београду Ст број 114/10 повређено право предлагача на суђење у разумном року, па је ставом 2. изреке, Привредном суду у Београду наложено да предузме све мере како би се стечајни поступак што пре окончао. Ставом 3. изреке, делимично је усвојен захтев предлагача М.Б. из Б. и одређена је примерена накнада за повреду права на суђење у разумном року у износу од 10.000,00 динара и трошкови поступка у износу од 6.780,00 динара, која ће се исплатити из буџетских средстава Републике Србије одређених за рад судова у року од три месеца од дана подношења захтева за исплату. Ставом 4. изреке, одбијен је захтев предлагача у преосталом делу којим је тражио да се утврди накнада због повреде права на суђење у разумном року, још у износу од 74.490,00 динара, као неоснован.

Против наведеног решења предлагач преко пуномоћника из реда адвоката је благовремено изјавио жалбу због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. Жалба се према садржини односи само на став 4. изреке решења, којим је одбијен предлог предлагача за вишак преко досуђеног

износа накнаде. Предложено је да се уважи жалба и побијано решење преиначи и досуди целокупан износ накнаде која је тражена захтевом и жалбом.

Одлучујући о жалби предлагача на основу члана 86 став 3. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ број 116/08 ... 101/13), Врховни касациони суд је испитао побијано решење применом члана 386. а у вези са чланом 402. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 55/14) на основу члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник РС“ број 25/82 и 48/88; „Службени гласник РС“ број 46/95 ... 55/14) на чију примену упућује члан 8в Закона о уређењу судова и утврдио да је жалба предлагача неоснована.

У поступку доношења ожалбеног решења, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку на које се у поступку по жалби пази по службеној дужности, као ни битна повреда из тачке 12. овог закона на коју се жалилац неосновано позива. Побито решење нема недостатака због којих се не би могла испитати његова законитост и правилност и садржи јасне разлоге које нису у супротности са стањем у списима предмета.

Према стању у списима предмета предлагач је поднео захтев за заштиту прва на суђење у разумном року с позивом на одредбу члана 32. став 1. Устава Републике Србије и члана 6. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и тражио да се утврди да му је у стечајном поступку који се води пред Привредним судом у Београду у предмету Ст 114/10 повређено право на суђење у разумном року, затим је тражио да се наложи Привредном суду у Београду да предузме све неопходне мере како би се стечајни поступак окончао у најкраћем року и да му се одреди примерена накнада због повреде права на суђење у разумном року у износу од 84.490,00 динара. Трошкове поступка је тражио и исте је определио.

Привредни апелациони суд решавајући по захтеву предлагача а на основу прибављеног извештаја првостепеног суда о току стечајног поступка у предмету Ст 114/10, утврдио је следеће чињенично стање.

Поступак над стечајним дужником В.е.–и. ДОО из Б. отворен је решењем Трговинског суда у Београду Ст 80/07 од 16.06.2008. године и води се по одредбама Закона о стечајном поступку. Одлука о банкротству односно уновчењу имовине стечајног дужника донета је 26.02.2009. године а решењем од 16.06.2010. године одобрена је делимична исплата минималних зарада бившим радницима у висини од 20 % признатих и утврђених потраживања а у другом исплатном реду. У току стечајног поступка уновчена је покретна имовина стечајног дужника а непокретности на адреси ... уновчене су 08.02.2014. године. Након уновчења ове имовине исплаћено је потраживање разлучном повериоцу које је утврђено, затим је решењем Привредног суда у Београду од 19.02.2005. године одборена и делимична деоба ради исплате утврђених потраживања поверилаца другог исплатног реда која је извршена 21.01.2015. године. Предлагач је стечајни поверилац по основу неисплаћених зарада, регреса и доприноса и његова потраживања су утврђена у другом и четвртном исплатном реду. Делимичном деобом која је спроведена 21.01.2015. године исплаћен је део потраживања

предлагача у другом исплатном реду у износу од 100 % утврђеног потраживања. На основу извештаја стечајног управника, преостало је уновчење непокретне имовине у Зајечару па се очекује након окончања парница које су у току да ће се приступити и намирењу поверилаца осталих исплатних редова а све то сходно одредбама Закона о стечајном поступку.

Одлучујући о захтеву предлагача за повреду права на суђење у разумном року, Привреди апелациони суд имајући у виду дужину трајања поступка, значај права за предлагаача обзиром да се ради о потраживању по основу рада које је од виталног и егзистенцијалног значаја за предлагаача, као и чињеницу да предлагаач није допринео дужини трајања поступка, усвојио је захтев предлагаача и утврдио да му је повређено право на суђење у разумном року, због чега је и наложио Привредном суду у Београду да у што краћем року оконча стечајни поступак, како би се предлагаач и остали стечајни повериоци могли намирити у својим потраживањима према расположивој деобној маси.

Одлучујући о захтеву предлагача за накнаду за повреду права на суђење у разумном року, која је опредељена у износу од 84.490,00 динара, Привредни апелациони суд је утврдио да је захтев делимично основан, па је досудио предлагаачу од 10.000,00 динара а преко тог износа захтев одбио као неоснован. Привредни апелациони суд је закључио да се досуђеном накнадом уз меру којом је наложено суду да се поступак оконча у што краћем року, постиже сврха института заштите права на суђење у разумном року.

Врховни касациони суд је оценио да је Привредни апелациони суд правилно утврдио да је предлагаачу повређено право на суђење у разумном року, наложио окончање стечајног поступка у што краћем року и правилно одлучио о висини накнаде за повреду права на суђење у разумном року.

Одредбом члана 86 став 1. Закона о уређењу судова, суд може одредити примерену накнаду за повреду права на суђење у разумном року и одредити рок у коме ће нижи суд окончати поступак у коме је учињена повреда права, ако утврди да је захтев подносиоца основан. Из садржине наведене одредбе произилази да се ради о специфичној врсти поступка која има за циљ убрзање окончања поступка у коме је дошло до прекорачења разумног рока за правноснажно пресуђење. Имајући у виду садржину, као и циљ и сврху наведене законске одредбе, обавеза суда који утврди да постоји повреда права на суђење у разумном року је пре свега да одреди рок у коме ће окончати поступак у коме је дошло до повреде права, па сходно изнетом како је у овом случају и одређено окончање поступка у што краћем року, то је у суштини и најважнија мера која се предузима у овом поступку. Привредни апелациони суд сходно околностима случаја је утврдио примерену накнаду због повреде права на суђење у разумном року у износу од 10.000,00 динара. Примерена накнада не представља накнаду штете, већ уз изрицање мере за окончање поступка представља сатисфакцију за утврђену повреду права а висина се одређује у зависности од околности сваког конкретног случаја, при чему се посебно цени природа захтева односно значај предмета спора за подносиоца захтева, поступање суда као и других учесника и предлагаача у поступку.

Привреди апелациони суд код утврђивања висине накнаде је имао у виду целину поступка у коме би предлагач остварио своје право, хитност поступка, значај права, као и праксу Врховног касационог суда а и економске и социјалне прилике Републике Србије и степен привредног и друштвеног развоја Републике Србије, те је адекватно могућностима буџета Републике Србије одредио висину у досуђеном износу.

Према свему изложеном, неосновани су наводи жалбе предлагача да је Привредни апелациони суд погрешно и непотпуно утврдио чињенично стање и погрешно применио материјално право. У жалби се не наводи које је то чињенично стање погрешно суд утврдио а које није ни утврђено, тако да су ови наводи паушални. Што се тиче примене материјалног права, Привредни апелациони суд је правилно применио како одредбе Закона о уређењу судова, тако и других закона те су и ови наводи жалбе неосновани.

Неосновани су наводи жалбе да Привредни апелациони суд приликом доношења побијаног решења, није водио рачуна о каквој врсти поступка се ради и значају поступка за предлагача, јер је све те околности и чињенице Привредни апелациони суд ценио и правилно оценио и према конкретном случају одредио висину примерене накнаде која је у складу са праксом Врховног касационог суда.

На основу изнетог, Врховни касациони суд који поступа у овом случају као другостепени суд је прихватио закључак Привредног апелационог суда и оценио да је правилно одређена накнада од 10.000,00 динара која заједно са изреченом мером за убрзање поступка, представља адекватну сатисфакцију за утврђену повреду права на суђење у разумном року. Како нема околности које би оправдале досуђивање накнаде у већем износу, правилно је одбијен захтев предлагача преко наведеног износа као неоснован.

То су разлози на основу којих је Врховни касациони суд применом члана 401. тачка 2. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци.

Обзиром да предлагач није успео у жалбеном поступку, то му и не припада право на трошкове жалбеног поступка, због чега је сагласно одредби члана 165. Закона о парничном поступку одлучено као у ставу 2. изреке.

**Председник већа-судија
Бранко Станић,с.р.**